

– Det förvånar mig. Jag trodde att Sverige var ett framstående land. Man borde ha större känslighet för den här typen av problem.

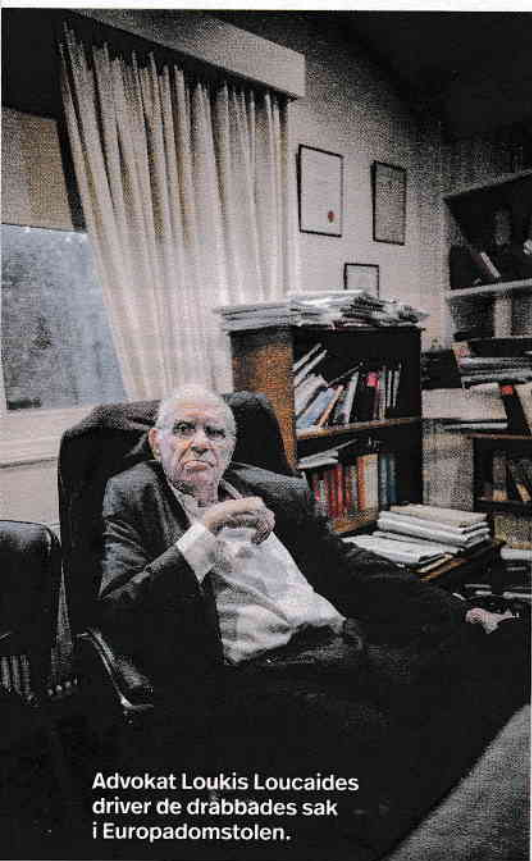
Senior Materials fabrik i Eskilstuna kommer enligt planerna att släppa ut mer metylenklorid än vad som släpptes ut ur Astrasols två skorstenar i Latsia. Där släpptes det ut 850 gram i timmen medan utsläppen från Senior Materials 32 skorstenar, enligt nuvarande tillstånd, kan bli drygt 125 kilo i timmen.

I varje kubikmeter luft kommer det dessutom att finnas nästan dubbelt så mycket metylenklorid.

Mängden och mättnaden gör att gifterna kommer att spridas till ett betydligt större område, menar forskaren och epidemiologen Michael Voniatis. I hans och kollegan Makris rapport studerade man fall inom 250 meter från Astrasols fabrik.

– Med så stora utsläpp kan du dubbla avståndet inom vilket det är farligt, säger han.

Astrasols fabrik står öde och tom.

Advokat Loukis Loucaides driver de dräbbades sak i Europadomstolen.

»Jag trodde att Sverige var ett framstående land. Man borde ha större känslighet för den här typen av problem.«

Loukis Loucaides, advokat.

Nästan precis som den lämnades för 16 år sedan. Men i februari i år gjorde myndigheterna en saneringsinsats och tog bort de återstående tunnorna med metylenklorid. Nu är dörrar och fönster plomberade. I en kulvert ligger en död katt med benen spretande mot taket.

På **Ionas Kailis veranda** dricks det kaffe och bjuds på bakverk. Forskaren Michael Voniatis säger att det konstaterats ytterligare ett fåtal fall av hjärncancer bland de 1 700 invånarna i området. Fallen ger ytterligare tyngd åt den studie de publicerade 2008.

Men han aktar sig för att säga något om andra typer av cancer. Någon förhöjd frekvens av dessa känner han inte till.

Ionas Kailis är däremot övertygad om att många nya fall beror på fabriken. Det gäller också hans sonhustru som just nu behandlas för lymfom. Cancern kan komma långt efter exponeringen, menar han. För så fungerar metylenkloriden.

Med sonhustrun är det tre av fyra i hans eget hus som drabbats. Och Ionas Kailis håller räkningen för hela området.

– 67 döda och 43 till som är drabbade, säger han.

Advokaten Loukis Loucaides tycker att Sverige åtminstone borde vänta in Europadomstolens beslut innan man låter Senior Material dra i gång sin verksamhet.

– Låt den domen, om vi vinner, bli ert vapen. För ni måste kämpa. Gör drama av det – för det är dramatiskt. För ni vet vad som händer när er fabrik sätter i gång. När de första dödsfallen kommer så kan ni vänta er fler. Men då är det för sent. ✕

** Domen har dragit ut på tiden men väntas meddelas under hösten 2025.*

Michail och

När de anställda vid fabriken i Latsia på Cypern öppnade fönstren blev chefen arg för att metylenkloriden skulle släppas ut och störa de boende runt omkring.

Samtidigt fick de anställda arbeta i giftångorna utan vare sig handskar eller ansiktsmasker.

– **Jag visste inte** att det var ett farligt ämne. När jag fick veta att det gav cancer så frågade jag mina chefer och de sa att det inte var farligt. Jag känner mig lurad, säger Michail Kiriakos, som arbetade i 15 år med att göra skosulor i Astrasols fabrik i Latsia på Cypern.

Fabriken, som var verksam 1976–2009, hade runt 100 anställda som dagligen exponerades för det hälsofarliga lösningsmedlet metylenklorid.